

EXCURSIE GROENE JONKER

Afdeling De Bilt/Zeist, 6 september 2014

Ron Keet

De excursie naar de Groene Jonker werd op dinsdag 2 september 2014 voorafgegaan door een geanimeerde en door 36 mensen druk bezochte lezing over "Wadenvogels" van Henk Tromp. Henk bracht veertig jaar prachtige natuurfotografie in beeld van de Wadden(eilanden). De lezing was ook bedoeld als opwarmertje voor de excursie naar de Groene Jonker (en aanvankelijk ook Waverveen), vanwege de nodige te verwachten steltlopers en moerasvogels.

De in 2007 ontstane en door Natuurmonumenten beheerde Groene Jonker is gelegen nabij Nieuwkoop in de Kousspolder (provincie Zuid-Holland) en omvat 107 hectare moerasgebied met plassen. Het is ongelooflijk hoe zo'n schitterend natuurgebied in zo'n korte tijd is ontstaan en de koeien hebben plaatsgemaakt voor de vogels. Iets wat de Rijksoverheid in samenwerking met Natuurmonumenten tot stand heeft gebracht in het Groene Hart van Nederland.

62 soorten

Met twintig enthousiaste vogelaars van beginnend tot zeer gevorderd gingen we eens kijken of dit vogelrijke gebied zijn verwachtingen kon waarmaken. Excursieleider Wigle Braaksma was van tevoren tot onze verrassing in zijn nopjes met het windstille en aanvankelijk nogal nevelige weer. Voor de vele trekkers zou dit een goed teken zijn. Bij te helder weer zouden de vogels te hoog overtrekken en bij teveel wind zou het aantal waarnemingen beperkt blijven. Met 62 soorten, waarvan een aantal bijzondere, werden we zeker niet in onze verwachtingen teleurgesteld. We werden hierbij geholpen door de lage waterstand en de enigszins opslenken gelijkende half uitgedroogde plasjes.

Watersnip - Jan van der Greef

Stelllopers

De vele watersnippen werden zeker naarmate de ochtend vorderde steeds beter waarneembaar, zodat elk streepje, zeker in de dure Swarovski telescopen, zo zichtbaar werd als in de betere vogelgids. Het kleine lijfje met de grote snavel bleef ons de hele ochtend, net als op ons voormalige briefje van honderd gulden, te land en in de lucht vergezellen. Hetzelfde gold voor de in grote getalen voorkomende lepelaars.

Maar we waren natuurlijk op zoek naar al die andere stelllopers. Het werden er veertien, inclusief de watersnip. De hoog op zijn poten staande zwarte ruit, de krombekstrandloper, de bonte strandloper, de kempiaan, de groenpootruit, de regenwulp, de witgat, de oeverloper en de bosruit waren leuke verrassingen. Vogels die we onder andere van de Wadden kennen en nu op doortrek zijn. Uiteraard waren de meeste niet voorzien van hun meer opvallende zomerkleed. Ook de juveniele vogels zorgden bij de herkenning voor enige verwarring, waardoor een bontbekplevier toch als juveniele kleine plevier moest worden gedetermineerd.

Rallen, eenden en zangers

We waren heel erg benieuwd naar bijzondere moerasvogels. Met enkele veelal rennende waterrallen, waaronder ook een juveniele, waren we zeer content. De prachtige rode lange snavel was goed te zien. Het geluid was goed te horen en de imitatie van de roep van Wigle mocht er ook zijn. Een groot deel van de groep mocht getuige zijn van het kleinere porseleinhoen met zijn korte rechte snavel. Helaas liet dit ralletje zich in de herkansing niet zien, al was een hermelijn (of toch een wezel) een erg leuke waarneming.

Wat betreft de eenden viel op dat al vele (nog enigszins fletse) smienten aanwezig waren. De prachtige pijlstaart liet zich ook goed bewonderen, naast onder andere de slobend en de zomertaling. In het riet zaten het baardmannetje en de rietgors. De rest van de rietzangers was ons echter te vlug af, temeer daar ze in deze tijd van het jaar met zingen waren gestopt.

Geslaagde excursie en nieuwe leden

In de lucht troffen we een prachtige late koekoek aan, naast de boomvalk, de torenvalk, de sperwer (een vrouwtje) en de bruine kiekendief. Van de doortrekkers konden we de gele kwikstaart en de tapuit noteren, maar verder bleef het kleine spul veelal afwezig. Een vroege kolgans liet zich echter wel zien. Er was zoveel te zien, dat de tijd te kort was om ook nog naar het nabijgelegen Waverveen te gaan. Moe maar voldaan stapten we na een uur of 4,5 weer in onze auto's.

De beginnende en de gevorderde vogelaar waren aan hun trekken gekomen en de coördinatiegroep De Bilt/Zeist is blij, dat haar tweeluik zeer geslaagd is te noemen. Voor ons betekent dat, dat we volgend jaar weer zin hebben in een nieuw tweeluik. Het betekent ook dat er weer nieuwe, enthousiaste vogelaars lid zijn geworden van de Vogelwacht, mede door de publiciteit in de Vierklank en de inspirerende lezing van Henk Tromp, én geholpen door de nieuwe natuur.